

TILSYNS- RAPPORT

Avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Velferdsteknologi innen helsetjenesten ved AOF
Østfold

2021

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	AOF Østfold, organisasjonsnummer 971129573
Fagskoleutdanningens navn	Velferdsteknologi innen helsetjenesten
Utdanningsform	Stedbasert, nettbasert og nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Ingvild Skjetne, Signe Tretteteig, Kirsten Flaten og Tommy Raaen
Dato for vedtak	17.12.2021
NOKUTs saksnummer	21/08479

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

AOF Østfold søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2021 om akkreditering av *Velferdsteknologi innen helsetjenesten* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 30 studiepoeng
- Stedbasert, nettbasert og nettbasert med samlinger

Fagskolen har søkt om å gi den stedbaserte undervisningen / samlingene på de følgende studiestedene:

- Fredrikstad
- Sarpsborg
- Moss

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	8
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	11
2.5 Omfang og nivå	13
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	14
2.7 Opptakskrav	14
2.8 Politiattest	17
2.9 Skikkethetsvurdering	18
2.10 Fagmiljø og sensorer	19
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	28
Vedlegg 2: Sakkyndige	29

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Velferdsteknologi innen helsetjenesten*, 30 studiepoeng stedbasert og nettbasert undervisning med samlinger, ved AOF Østfold er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt.
- Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt.

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47
- fagskoleforskriften kapittel 5

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2021.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT – fagskoleutdanning. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Velferdsteknologi innen helsetjenesten*. I søknadsskjemaet skriver dere:

«Målet er å styrke fagarbeideren evne til å identifisere velferdsteknologiske produkter og løsninger som underbygger mestring for den enkelte bruker. Medarbeidere skal også kunne informere om og motivere brukere til å ta i bruk velferdsteknologi.

Dette behovet er i tråd med nasjonale planer der målet er å styrke den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for nedsatt funksjonsevne. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon. Bruk av velferdsteknologiske løsninger kan bidra til økt trygghet og bedre tjenester for brukere og pårørende».

Vurdering

Utdanningens navn beskriver temaet for utdanningen (velferdsteknologi) og angir hvilket fagfelt innholdet i utdanningen gjelder for (helsetjenesten). Temaet og fagfeltet er dekkende for innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene, og for innhold og struktur.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende fire emner:

- Emne 1 *Innføring i velferdsteknologi*, 8 studiepoeng: Nasjonale føringer, e-helse og digitalisering, velferdsteknologi, gevinstrealisering.
- Emne 2 *Personsentrert velferdsteknologi*, 8 studiepoeng: Lovverk, etikk, velferdsteknologi og brukers perspektiv, pårørendes perspektiv og rolle, fagarbeiderens relasjonskompetanse i møte med tjenestemottaker.
- Emne 3 *Fra plan til drift*, 5 studiepoeng: Kartlegging av behov og ressurser, utprøving, evaluering og dokumentasjon, samarbeid.

- Emne 4 *Prosjektarbeid/hovedprosjekt*, 9 studiepoeng: Hovedprosjekt, prosjektstyring og veiledning, kandidaten skal innlevere en avslutningsoppgave med selvvalgt fordypningstema.

Vurdering

Vår vurdering er at innholdet i utdanningen er relevant og bygger opp under det overordnede læringsutbyttet. Innholdet i utdanningen og det overordnede læringsutbyttet må sees i sammenheng og vi vil derfor påpeke svakheter i læringsutbyttet.

Prosjektstyring inngår ikke i læringsutbyttet og vi mener at dere må fjerne temaet fra emne 4 eller utforme et læringsutbytte som inkluderer prosjektstyring.

Vi viser til vurderingen av læringsutbyttebeskrivelsen hvor vi peker på at vi savner et viktig overordnet læringsutbytte om kunnskap og ferdigheter knyttet til det å identifisere velferdsteknologiske behov, vurdering av hvilket velferdsteknologisk hjelpemiddel som kan dekke behovet, tilpasse dem og følge opp etter at hjelpemiddelet er i hus. Vi mener innholdet i emne 3 vil bidra til at studentene kan oppnå et slikt læringsutbytte.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

I emne 1 er gevinstrealisering et av temaene. Vi er usikre på hva som ligger i begrepet gevinstrealisering, og hva som menes i denne sammenhengen. Dette bør dere klargjøre i studieplanen.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for

minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet ikke er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforordningen § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at dere har hatt møter med disse samarbeidsaktørene:

- Våler kommune
- Råde kommune
- Moss kommune
- Indre Østfold kommune – Rus og psykiatri

NOKUT har ettspurert mer informasjon om samarbeid med aktører i arbeidslivet. I ettersendt dokumentasjon skriver dere:

«Etter signaler fra aktørene i arbeidslivet om behov for at ansatte utvikler kompetanse for å ta i bruk velferdsteknologiske løsninger, utviklet vi en studieplan som i etterkant ble avstemt med aktørene. Dette for å sikre at læringsutbyttene var i tråd med den kunnskapen de ønsket at de ansatte skulle sitte igjen med etter endt utdanning. Moss kommune var en viktig aktør i dette samarbeidet.»

Dere oppgir at deres fagansvarlig tidligere har vært med i utarbeidelse av en prosjektbeskrivelse som også omfavnet velferdsteknologi og bruken av denne i sin daværende jobb ved Sykehuset Østfold Kalnes. Prosjektbeskrivelsen og hva som var vektlagt når det gjelder velferdsteknolog, har vært med på å støtte oppunder utviklingen av denne studieplanen.

Dere skriver videre: «Utdanningen vil jevnlig kvalitetssikres opp mot våre samarbeidsaktører for å sikre at utdanningen til enhver tid dekker gjeldende behov for kompetanse innen velferdsteknologi.»

Vurdering

Vår vurdering er at dere har beskrevet et samarbeid med aktører i arbeidslivet om utviklingen av utdanningene for å sikre at utdanningen er relevant for yrkesfeltet.

Dere oppgir at dere skal kvalitetssikre utdanningen opp mot samarbeidsaktørene. Vi savner mer konkret informasjon om hvordan samarbeidet skal foregå og hva innholdet i det fremtidige samarbeidet er. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling,

gjennomføring og evaluering av utdanningen og vi kan ikke se at dere har gjort rede for hvordan dere skal sikre dette.

Samlet viser dette at kravet er ikke er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, men kvalifikasjonen er ikke tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet oppgir dere det overordnede læringsutbyttet for utdanningen. Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kunnskaper (seks kulepunkt), ferdigheter (fem kulepunkt) og generell kompetanse (fire kulepunkt).

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene dekker nivåbeskrivelsene på nivå 5.1 i NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsenes innhold er mer fagspesifikke enn den allmenne beskrivelsen i NKR, men ikke så spesifikk at nødvendige oppdateringer av studieplanen som følge av utviklingen i yrkesfeltet umiddelbart vil medføre endring i læringsutbyttene.

Læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet, men vi savner noen overordnede læringsutbytter som er sentrale for denne utdanningen. Det er behov for et læringsutbytte om kunnskap og ferdigheter knyttet til det å identifisere velferdsteknologiske behov, vurdering av hvilket velferdsteknologisk hjelpemiddel som kan dekke behovet, og hvordan tilpasse og følge opp etter at hjelpemiddelet er i hus. Vi mener dette er et viktig læringsutbytte fordi noen må ha ansvar for opplæring (av bruker og annet helsepersonell), hjelpemidlene må følges opp (hvem skifter batterier, ordner med feilmeldinger?), og de må evalueres. Mange hjelpemidler har gode hensikter, men det må sikres at det i forkant blir gjort en ordentlig vurdering av om dette er rett hjelpemiddel til akkurat *denne* pasienten med *denne* utfordringen.

Vi viser til vår vurdering av innholdet i utdanningen, under punkt 2.2, hvor vi peker på at prosjektstyring er et tema i emne 4. Prosjektstyring inngår ikke i læringsutbyttet og vi mener at dere må fjerne temaet fra emne 4 eller utforme et læringsutbytte som inkluderer prosjektstyring.

Under generell kompetanse har dere et læringsutbytte om at kandidaten er *bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot*. Vi kan ikke se at dette inngår utdanningens innhold og vi kan heller ikke se at læringsutbyttet er relevant for denne utdanningen. Vi stiller også spørsmål ved hvordan dere skal vurdere om studentene har nådd dette læringsutbyttet, eller i hvor stor grad det er nådd.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekkes med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilkåret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 30 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med NKR nivå 5.1. Utdanningen er på 30 studiepoeng, som er innenfor kravene til fagskoleutdannings omfang.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagskolens bestemmelser om opptak på bakgrunn av realkompetanse ikke er i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskravet til utdanningen «fullført og bestått videregående opplæring programområde helse- og oppvekstfag (tidligere helse-

og sosialfag), med fagbrev eller vitnemål som hjelpepleier, omsorgsarbeider, helsefagarbeider og helsesekretær.»

Om opptak på bakgrunn av realkompetanse skriver dere følgende:

«Kandidater som søker opptak på bakgrunn av realkompetanse, må dokumentere at de er 23 år eller eldre i opptaksåret. Realkompetanse vurderes ut fra innlevert skriftlig dokumentasjon fra søker.

Vurdering av realkompetanse gjøres i forhold til et eller flere av følgende kriterier:

- Bestått teori til fagprøven, praksiskandidat eller gjennom Vg2/VK1 som helsefagarbeider, omsorgsarbeider og minimum 3360 timer relevant praksis (2 år)
- Minimum 8400 timer relevant praksis (5 år)
- Kompetanse tilsvarende Vg3 Helsearbeiderfaget, Vg3 Helsesekretær. Kandidaten må bestå fagtest som bygger på en av de gjeldende VG3 læreplanene og ha minimum 5000 timer relevant praksis (3 år).
- Bachelor innenfor helsefag og minimum 3360 timer relevant praksis (2 år)

Med relevant praksis menes arbeidsoppgaver innen helse- og omsorgssektoren, både offentlig og privat. Eksempel kan være hjemmetjeneste, sykehus, omsorgsboliger, dagsenter, sykehjem, helsehus, kriminalomsorgen etc.»

Om opptak for søkere med utenlandsk utdanning skriver dere: «Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske landene er kvalifiserte for opptak når den videregående opplæringen i de respektive landene gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende kravene til fagskoleutdanning i Norge.

Søkere utenfor Norden må dokumentere opplæring og praksis ved hjelp av autorisert translatør. Den faglige opplæringen må gi relevant opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende kravene til fagskoleutdanning i Norge. Søkere må ha kunnskaper i norsk tilsvarende B1 nivå i alle delprøver.»

Vurdering

Vår vurdering er at kravene til formell utdanning i opptaksvilkårene er relevante for utdanningen.

Realkompetanse skal vurderes opp mot det formelle opptakskravet. Det innebærer at søkere skal dokumentere at de har oppnådd tilsvarende kompetanse som en hjelpepleier, omsorgsarbeider, helsefagarbeider eller helsesekretær. Dette kommer ikke fram av deres bestemmelser om vurdering av realkompetanse.

Det kan gis eksempler på hvordan søkere skal dokumentere sin realkompetanse, men dere kan ikke lage kriterier fordi realkompetanse kan dokumenteres på flere ulike måter. Yrkeserfaring kan være en av flere måter å dokumentere realkompetanse på.

Vi vil også peke på at vi antar at søkere som har bestått fagprøven som praksiskandidat fyller det formelle opptakskravet. Når det gjelder krav om bestått fagtest som bygger

på en av de gjeldene læreplanen, er det uklart hva som menes med dette. Det er lite hensiktsmessig å sette bachelor innen helsefag som et av kriteriene for realkompetanse. Hensikten er at søker skal dokumentere kompetanse på nivå med det formelle opptakskravet. Det kan heller ikke stilles krav om praksis for søkere som har en bachelorgrad, da dere da vil stille høyere krav til disse søkerne enn dem som søker opptak etter det formelle opptaksgrunnlaget.

Samlet sett viser dette at kravet er ikke er oppfylt.

Anbefaling

Dere bør vurdere om dere kun skal ta opp studenter etter det formelle opptaksgrunnlaget. Ettersom dere har som formelt opptaksgrunnlag utdanninger som krever autorisasjon, kan dere fastsette autorisasjon som et eget krav og dermed unnta denne utdanningen fra muligheten til realkompetansevurdering, jf. fagskoleforskriften § 7 (3). Dersom dere velger å ha opptak på grunnlag av realkompetansevurdering, er det viktig at dere orienterer studenten om at fullført utdanning ikke gir autorisasjon.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med

utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)»

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere i tråd med kravet oppgir at dere vil foreta skikkethetsvurdering fordi det går frem at studentene i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk/og eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, jf. fagskoleforskriften § 26 andre setning, jf. § 27 første avsnitt første setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at dere vil gjøre en skikkethetsvurdering av studentene.

Vurdering

Vår vurdering er at yrkesutøvelsen vil kunne innebefatte barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner. Å foreta skikkethetsvurdering for denne utdanningen er derfor i tråd med fagskoleforskriften § 26 andre setning, jf. § 27 første avsnitt første setning.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og kompetanse ikke står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, og at fagskolen ikke har fastsatt egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning, jf. fagskoletilsynsforordningen § 2-3 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden seks ansatte som vil bidra inn i utdanningen. To av disse er fast ansatte. Dere har angitt at det skal være ett årsverk knyttet til utdanningen når den er i full drift og 40 heltidsekvivalenter av studenter som vil være i utdanning samtidig. Dere skriver at personalet består av fast ansatte ved fagskolen og innleide timelærere hvorav en er ansatt og to er under ansettelse. Totalt vil 0,34 årsverk bestå av fast ansatte.

I kravspesifikasjonen angir dere følgende kompetansekrav for undervisningspersonale:

- Formell utdanning. I hovedsak på bachelornivå innen helse- og sosialfag som vernepleier, sosionom, sykepleier eller annen relevant utdanning innen fagområdet.
- Høyere utdanning enn det faget/temaet det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende ettårig fagskoleutdanning.

- I tillegg skal den som underviser ha oppdatert kompetanse fra fagområdet. Dette for å sikre at undervisningen knyttes opp mot og relateres til dagens yrkesfelt.
- Utdanning innen eks. høyskole/universitet eller relevante utdanninger på fagskolenivå innen velferdsteknologi eller utdanning som har fokus på kartlegging av pasient/brukers behov og ressurser.
- Minst en person knyttet til utdanningen Velferdsteknologi innen helsetjenestene skal ha formell pedagogisk utdanning på minst nivå 6 i NKR, erfaring fra undervisning og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. Dette vil i de fleste tilfeller være fagskoleansvarlig kompetanserådgiver og den læreren som blir hovedlærer for utdanningen.
- Når det gjelder det øvrige undervisningspersonalet, kan kravet om formell pedagogisk kompetanse kompenseres med erfaring, interesse og anlegg for pedagogisk arbeid og engasjement for fagområdet velferdsteknologi eller utdanning som har fokus på kartlegging av pasient/brukers behov og ressurser.
- Annet undervisningspersonale kan være personer med spesialkompetanse innen aktuelle tema innen velferdsteknologi eller utdanning som har fokus på kartlegging av pasient/brukers behov og ressurser.
- Grunnleggende digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever.

I kravspesifikasjonen skriver dere også at det er en fordel om undervisningspersonalet har:

- Praktisk pedagogisk utdanning
- Erfaring fra veiledning og undervisning

De som dere har tiltenkt stillingene, har følgende kvalifikasjoner

- Sykepleier med master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren, startet PPU-utdanning og nettpedagogikk-utdanning, undervisningserfaring fagskole, undervise i alle emner
- Sykepleier med master i psykisk helsearbeid, startet PPU, undervisningserfaring fagskole, undervise i emne 3 og 4, oppgis å ha teoretisk og yrkesrelevant praksis til tema
- Sykepleier med master i helsefremmende arbeid, PPU, undervisningserfaring fagskole, emne 1
- I tillegg har dere to personer under tilsettelse som veileder/timelærer.

Vurdering

Fagmiljøets kompetanse

Vår vurdering er at kravene dere stiller oppfyller kravet om at det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Dere stiller krav om formell utdanning på bachelornivå innen helse- og sosialfag som vernepleier, sosionom, sykepleier eller annen relevant utdanning innen

fagområdet. Vi mener at dere må inkludere ergoterapeut og at ergoterapeuter bør foretrekkes. Vi er usikre på om sosionomer har kompetanse til å vurdere fysisk og kognitivt funksjonsnivå, og anbefaler at dere vurderer om det er hensiktsmessig å inkludere sosionomutdanning i kravspesifikasjonen.

Vi mener også at dere i kravspesifikasjonen må stille krav om at fagmiljøet skal ha kompetanse innen aktuell velferdsteknologi, eller ha utdanning som har fokus på kartlegging av pasient/brukers behov og ressurser. I tabellen for fagmiljøet kommer det fram at de som dere har tiltenkt å undervise i fagene, har solid akademisk utdanning og arbeidserfaring innen helsevesenet og utdanning. Det går imidlertid ikke fram av opplysningene at de har oppdatert kompetanse om velferdsteknologi. Dere må sikre at undervisningspersonalet har denne kompetansen og erfaring med kartlegging av pasient/brukers behov og ressurser.

Vi vurderer at kravet i kravspesifikasjonen til grunnleggende digital kompetanse ikke dekker at det skal finnes nettpedagogisk kompetanse i fagmiljøet eller bred erfaring med organisering av nettbasert utdanning. Dette er nødvendig å ha med i kravspesifikasjonen til en nettbasert utdanning. Vi ser imidlertid at faglig ansvarlig ifølge søknaden har startet utdanning i nettpedagogikk ved NTNU, og at dere sannsynligvis vil ha slik kompetanse i fagmiljøet før utdanningen starter. Dere må også synliggjøre krav til slik kompetanse i kravspesifikasjonen.

Dere stiller ikke krav til kompetanse for rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig i kravspesifikasjonen. Dere har ikke angitt beskrivelse av oppgavene som følger rollene hverken i søknaden eller kravspesifikasjonen.

Dere skriver at «en person knyttet til utdanningen skal ha formell pedagogisk utdanning, erfaring fra undervisning og et særskilt ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. Dette vil i de fleste tilfeller være fagskoleansvarlig kompetanserådgiver og den læreren som blir hovedlærer for utdanningen». Det er usikkert om dere her beskriver krav til utdanningsfaglig ansvarlig eller krav til fagmiljøet generelt. Dere må sikre at kravspesifikasjonen inneholder tydelige krav til kompetanse og rollebeskrivelser for faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

Fagmiljøets størrelse

Dere har angitt at det skal være ett årsverk knyttet til utdanningen når den er i full drift og 40 heltidsekvivalenter av studenter som vil være i utdanning samtidig. Vår vurdering er at dere har satt av for lite ressurser for å sikre god oppfølging av studentene. For tilsvarende helseutdanninger ligger forholdstall ofte på 20-25 studenter per årsverk.

Samlet viser dette at kravet er ikke er oppfylt.

2.10.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I oversikten over fagmiljøet oppgir dere en som er tiltenkt rollen som pedagogisk ansvarlig for utdanningen. Hun er nå utdanningsfaglig ansvarlig for helsefag kroniske sykdommer, rehabilitering og kreftomsorg. Vedkommende er utdannet sykepleier med master i helsefremmende arbeid og har praktisk-pedagogisk utdanning og undervisningserfaring. Vedkommende er innleid på timesbasis og skal bidra inn i utdanningen med 0,2 årsverk.

Vurdering

Vi viser til vurderingen under kravene til fagmiljøet hvor vi peker på at dere i kravspesifikasjonen må spesifisere kravene til rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Vi vurderer imidlertid at personen som er tiltenkt rollen som utdanningsfaglig ansvarlig, har de nødvendige kvalifikasjonene.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.3 Den faglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglige ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen, at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig er ansatt i 100 % stilling og er faglig ansvarlig for tre andre utdanninger. Vedkommende har følgende faglig kompetanse:

- Sykepleier med master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren

- Høgskolelektor på sykepleierutdanningen
- Faglærer fagskolene
- Startet utdanningen PPU ved Høgskolen i Østfold høsten 2021
- Startet utdanningen Nettpedagogikk ved NTNU vår 2021

Vurdering

Vi viser til vurderingen under kravene til fagmiljøet hvor vi peker på at dere i kravspesifikasjonen må spesifisere kravene til rollen som faglig ansvarlig.

Vi vurderer imidlertid at personen som er tiltenkt rollen som faglig ansvarlig, har de nødvendige kvalifikasjonene i henhold til fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Faglig ansvarlig skal bidra inn i utdanningen med 0,05 årsverk. Så vidt vi kan se vil dette være den eneste i fagmiljøet med formell nettpedagogisk utdanning. Dere bør vurdere om det vil være hensiktsmessig å øke stillingen for faglig ansvarlig.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden en sensor knyttet til utdanningen. I kravspesifikasjonen skriver dere at sensorene har eller skal ha følgende kompetanse:

- Relevant utdanning, minimum bachelorgrad, innen helse- og sosialfag som vernepleier, sosionom og sykepleier
- Yrkeserfaring innen fagfeltet velferdsteknologi innen helsetjenesten
- Oppdatert kunnskap og kompetanse fra fagområdet velferdsteknologi eller på kartlegging av pasient/brukers behov og ressurser

Det er en fordel at sensor har:

- Pedagogisk kompetanse
- Erfaring fra oppgavevurdering og karakterfastsetting

Dere oppgir at sensor har følgende kompetanse:

- Sykepleier med mastergrad innen klinisk-psykisk helsevern
- PPU
- Lektorkompetanse
- Arbeidserfaring ulike områder/avdelinger innen helsevesenet

Vurdering

Vår vurdering er at kravet dere stiller til utdanning og arbeidserfaring, er relevant for rollen som sensor for denne utdanningen. Av tabell for fagmiljøet ser det ut til at dere planlegger å benytte ekstern sensor, noe vi ser på som positivt.

Selv om det ikke kommer tydelig fram i tabellen for fagmiljøet, antar vi at sensor har yrkeserfaring innen fagfeltet velferdsteknologi, slik dere krever i kravspesifikasjonen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere i kravspesifikasjonen tydeliggjør at sensorer uten vurderingskompetanse får sensorveiledning og/eller kursing i vurdering. I tillegg bør sensor ha kunnskap om og erfaring med å kartlegge og vurdere behov for velferdsteknologiske hjelpemidler.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om velferdsteknologiens betydning i et samfunnsperspektiv og i helse- og omsorgstjenesten
- har kunnskap om relevante begreper og verktøy innen velferdsteknologi og ulike former for velferdsteknologi
- har innsikt i sentrale lover, forskrifter og styrende dokumenter innen velferdsteknologi
- har kunnskap om aktuelle begrep og teorier innen helse- og omsorgssektoren som etikk, kommunikasjon, veiledning, brukermedvirkning og personsentrert omsorg
- har kunnskap om aktuelle samarbeidspartnere innen velferdsteknologi og forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om utvikling og bruksområder innen velferdsteknologi

Ferdigheter

Kandidaten

- kan finne, anvende og henviser til fagstoff relevant for velferdsteknologi
- kan ivareta brukermedvirkning og iverksette velferdsteknologiske løsninger som bidrar til trygghet, selvstendighet og økt fysisk og kulturell aktivitet
- kan kommunisere og samhandle med bruker, pårørende og andre aktuelle samarbeidspartnere for å skape tillit og bygge gode relasjoner
- kan veilede bruker, pårørende og andre samarbeidspartnere i opplærings situasjoner
- kan reflektere over egen faglig utøvelse innen velferdsteknologi

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan med utgangspunkt i brukers og pårørendes behov og ressurser tilrettelegge for velferdsteknologiske løsninger
- er bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot, og forvalter kompetansen og bidrar til faglig utvikling i sitt fagmiljø
- kan bygge relasjoner med kollegaer, fagfeller på tvers av fag og andre aktuelle samarbeidspartnere
- har utviklet en etisk grunnholdning i møte med bruker og pårørende for å ivareta deres behov og medvirkning

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT, jf. fagskoleforskriften § 46. NOKUT har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Forlagsredaktør, Ingvild Skjetne, Fagbokforlaget, V&B AS (panelleder)**
Skjetne er utdannet sykepleier. I tillegg har hun pedagogisk og samfunnsfagligutdanning og har en mastergrad i yrkespedagogikk. Hun har variert undervisningspraksis innenfor helsefagene på ulike nivåer, både høyskole, videregående og fagskole. I de senere årene har hun hatt ansvar for opplæring av veiledere for «Menn i helse». Skjetne har sittet i en rekke utvalg, arbeidsgrupper og fagnemnder for helsefag på aktuelt nivå. Hun var Helsedirektoratets sekretær for NUFHO (Nasjonalt utvalg for fagskole – helse og oppvekstfag) 2016–2018. Skjetne har skrevet lærebøker for opplæringen i helsearbeiderfaget, portørfaget og helsesekretær hvor blant annet service, hygiene og HMS er temaer. Nylig har hun i forbindelse med Fagfornyelsen deltatt i utvikling av læreplaner for Vg1 helse og oppvekstfag og Vg2 & Vg3 helsearbeiderfag. Skjetne har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.
- **Ph.d., Signe Tretteteig, Aldring og Helse**
Signe Tretteteig er sykepleier med videreutdanning i geriatri. Hun har en master i klinisk helsearbeid fra 2009 og en ph.d fra 2017 ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet. Sin praktiske erfaring har hun som sykepleier og faglig leder på ulike sykehjemsavdelinger i kommunehelsetjenesten, og ved utredningsavdeling for hukommelsessvikt i spesialisthelsetjenesten. Fra 2008 til 2013 jobbet hun som studieleder i Aldring og helses nyetablerte nasjonale fagskole ved studieretningen demens og alderspsykiatri. I tillegg til rollen som studieleder bestod dette arbeidet i å utvikle skolens form og innhold. Tretteteig har vært redaktør for læreboka «Demensboka. Lærebok for helse og omsorgspersonell» utgitt på Forlaget Aldring og helse i 2016. Boka er skrevet for fagskolestudenter. Hun har også vært redaktør for en ny lærebok «Psykiske sykdommer hos eldre. Lærebok for helse og omsorgspersonell», som ble utgitt i 2020. De siste årene har hun jobbet som redaktør og faglig ansvarlig for e-læringskurs for helse og omsorgsarbeidere. Tretteteig har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

- **Dosent, Kirsten Flaten, Høgskulen på Vestlandet**

Kirsten Flaten er dosent i spesialpedagogikk ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Hun har lærerutdanning, samt hovedfag i psykologi (NTNU) og master i spesialpedagogikk (USA), og lang yrkeserfaring fra bl.a. PPT og BUP. Flaten underviser i pedagogikk, spesialpedagogikk, psykisk helse og psykologi på HVL. Hun har publisert en rekke artikler og bøker, blant annet boken «Et helt vanlig barn» utgitt av Cappelen Damm i 2018.

- **Studentrepresentant, Tommy Raaen, ONF Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen**

Tommy Raaen er landsstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF). Han er student ved Trøndelag Høyere Yrkesfagskole på Skipsoffiserutdanningen, Dekksoffiser på Ledelsesnivå, og har i tillegg fagbrev som Kokk og Servitør. Han har lang erfaring som tillitsvalgt og studentrådsleder. Han har også representert barn og ungdom i diverse råd og utvalg i Trøndelag, i ulike styreverv på fylkeskommunalt nivå der han blant annet har vurdert søknader om økonomisk støtte for blant annet unge gründere.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578, 1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO